

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

LOILSEWEG

TE WEHL

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Loilseweg te Wehl

Opdrachtgever	Natuurbegraafplaatsen Van Waarde Provincialeweg 2 9463 TK Eext
----------------------	--

Rapportnummer	16692.001
Versienummer	D6
Status	Eindrapportage
Datum	7 juni 2023

Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
------------------	--

Opsteller	De heer J.G. Boogaard, BSc
------------------	----------------------------

Paraaf

Kwaliteitscontrole	De heer M.C. de Haas, BSc De heer ing. E.R. Witter
---------------------------	---

Paraaf

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	7
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	8
	4.1 Zorgplicht	8
	4.2 Soortenbescherming	8
	4.3 Gebiedenbescherming	9
	4.4 Houtopstanden	10
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	11
	5.1 Vogels	11
	5.2 Vleermuizen	14
	5.3 Overige zoogdieren	15
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	17
	5.5 Ongewervelden	18
	5.6 Vaatplanten	19
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	20
	6.1 Broedvogels	20
	6.2 Vleermuizen	21
	6.3 Overige zoogdieren	22
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	23
	6.5 Reptielen	23
	6.6 Overige soort(groep)en	24
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	25
	7.1 Natura 2000	25
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	26
	7.3 Toetsing natuurbegraven	26
	7.4 Toetsing parkeren	27
	7.5 Toetsing aanleg paden	27
	7.6 Toetsing ontvangstgebouw	27
	7.7 Conclusie	28
8	HOUTOPSTANDEN	29
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	30

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Natuurbegraafplaatsen Van Waarde opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Loilseweg te Wehl.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van een deel van de planlocatie tot natuurbegraafplaats.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

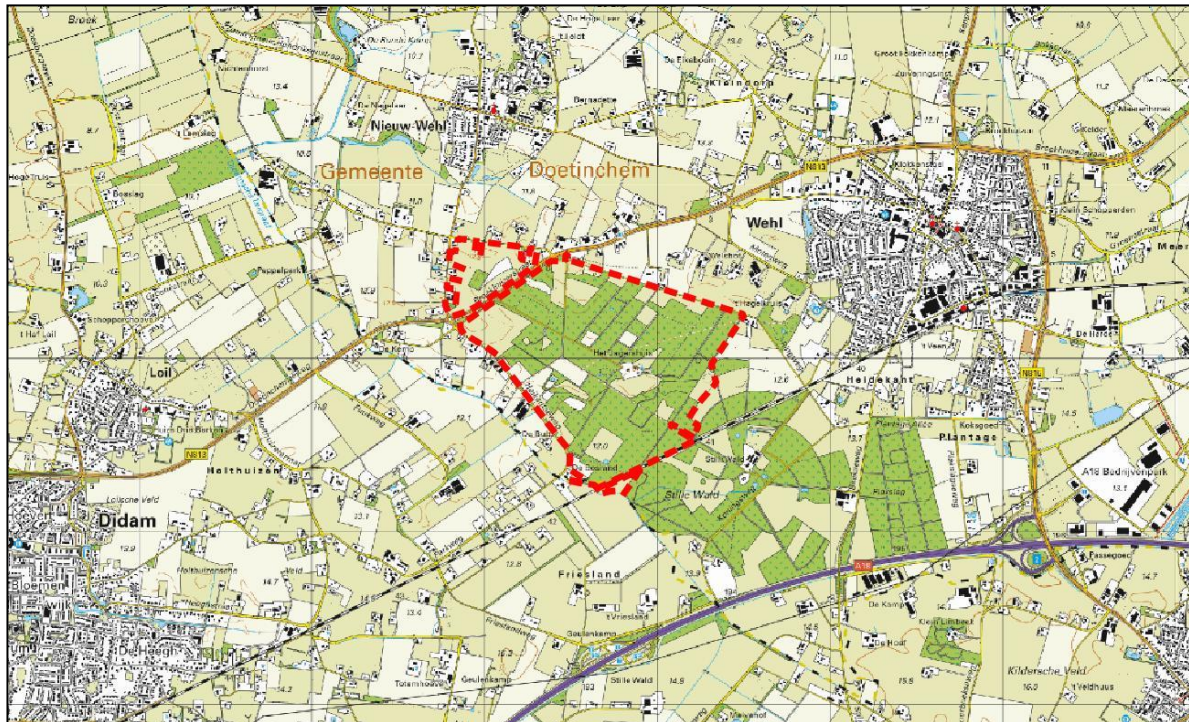
Onderhavige D5 versie van het rapport is opgesteld vanwege een wijziging in de afbakening van de voorgenomen ingrepen en activiteiten ten opzichte van rapport 16692.001 D4, d.d. 28 februari 2023.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

Het plangebied (± 137 ha) ligt aan de Loilseweg, circa 1,2 kilometer ten westen van de kern van Wehl. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

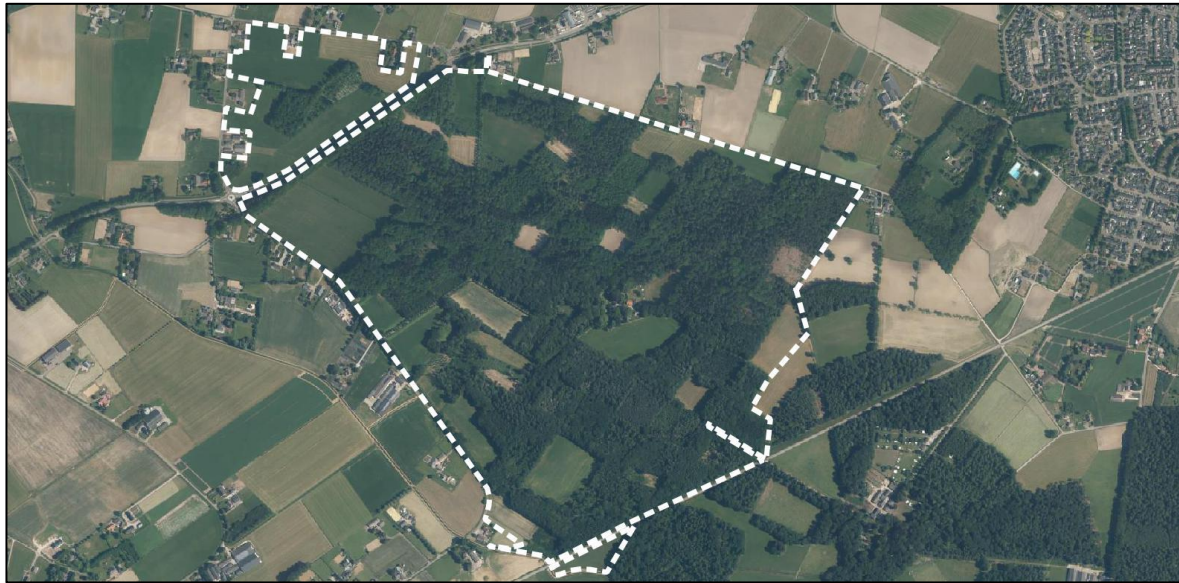
Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Het plangebied betreft landgoed Jagershuis en is grotendeels onbebouwd. Het landgoed bestaat voornamelijk uit (productie)bos en enkele landbouwpercelen. Het landhuis en aanliggende minicamping maken geen deel uit van het plangebied of de voorgenen ingrepen. In het westen van het plangebied is een voormalig campingterrein aanwezig met daarop een klein sanitairgebouw. De camping is momenteel niet in gebruik.

Het bos betreft een grote afwisseling van verschillende soorten monoculturen met houtproductie als belangrijkste functie. Door het gebied lopen meerdere wandelpaden en een fietspad. In het noorden en oosten is het grootste gedeelte van het gebied afgesloten voor publiek, de beheerpaden zijn niet openbaar toegankelijk. Op enkele landbouwpercelen die tussen de bossen gelegen zijn wordt agrarisch natuurbeheer gevoerd. De landbouwpercelen aan de noordzijde van het plangebied worden intensief beheerd en bemest. Aan de westzijde van het plangebied is een sterk overgroeide poel aanwezig.

De directe omgeving van de onderzoekslocatie bestaat uit het overige deel van landgoed het Jagershuis, een kleinschalige natuurcamping en landbouwpercelen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens de veldbezoeken.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Overgang tussen meerdere bostypes.

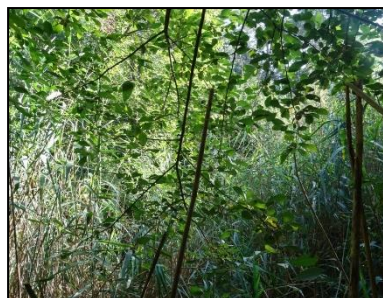
Figuur 4. Naaldbos met weinig ondergroei.

Figuur 5. Overgang tussen verschillende jonge bostypes.

Figuur 6. Perceel met agrarisch natuurbeheer.

Figuur 7. Sterk overgroeide poel aan oostzijde plangebied.

Figuur 8. Intensief beheerde graslanden aan noordzijde plangebied.

Figuur 9. Sanitairgebouw aan westzijde plangebied.

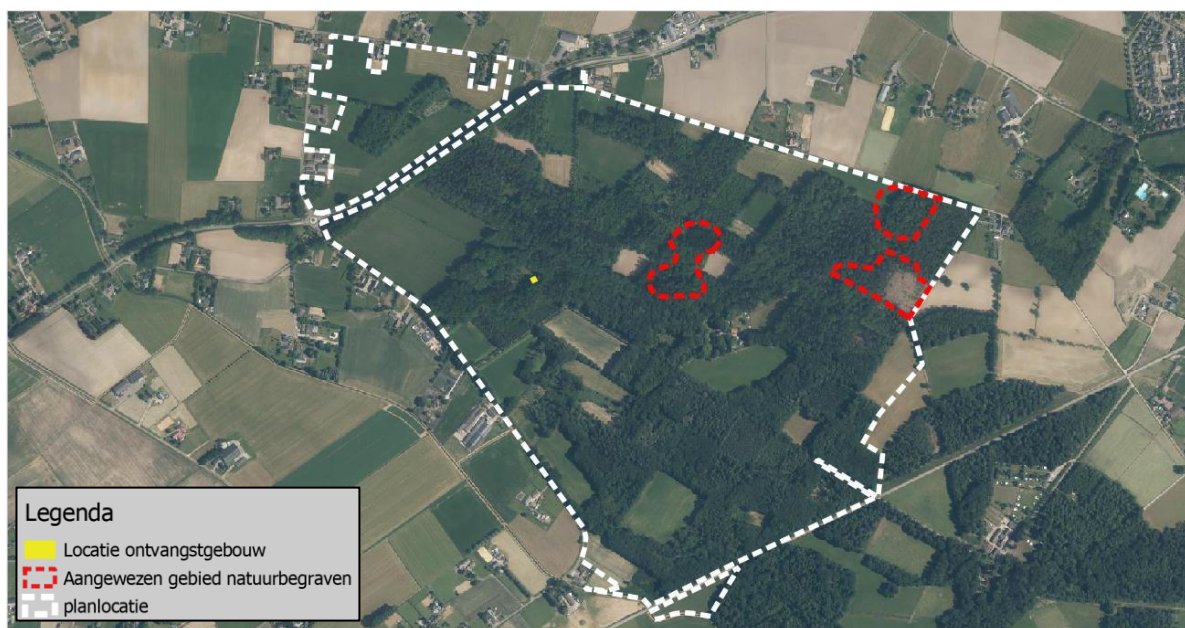
Figuur 10. Sanitairgebouw aan westzijde plangebied.

Figuur 11. Campingveld met sanitairgebouw aan westzijde plangebied.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een deel van Landgoed Het Jagershuis, te herontwikkelen tot natuurbegraafplaats. De aanlegfase omvat relatief weinig ingrepen. Er wordt veelal gebruik gemaakt van bestaande faciliteiten zoals opslag en parkeerplaatsen. Wel zullen enkele nieuwe paden nodig zijn en zal een ontvangstgebouw worden gerealiseerd op de locatie van het huidige sanitairgebouw op het westelijk gelegen kampeerterrein. De westelijk gelegen kampeervelden zullen niet langer gebruikt worden als natuurcamping. Daarnaast worden enkele landbouwpercelen omgevormd tot natuur en zullen enkele wijzigingen plaatsvinden in het beheer van het landgoed in het kader van natuurontwikkeling.

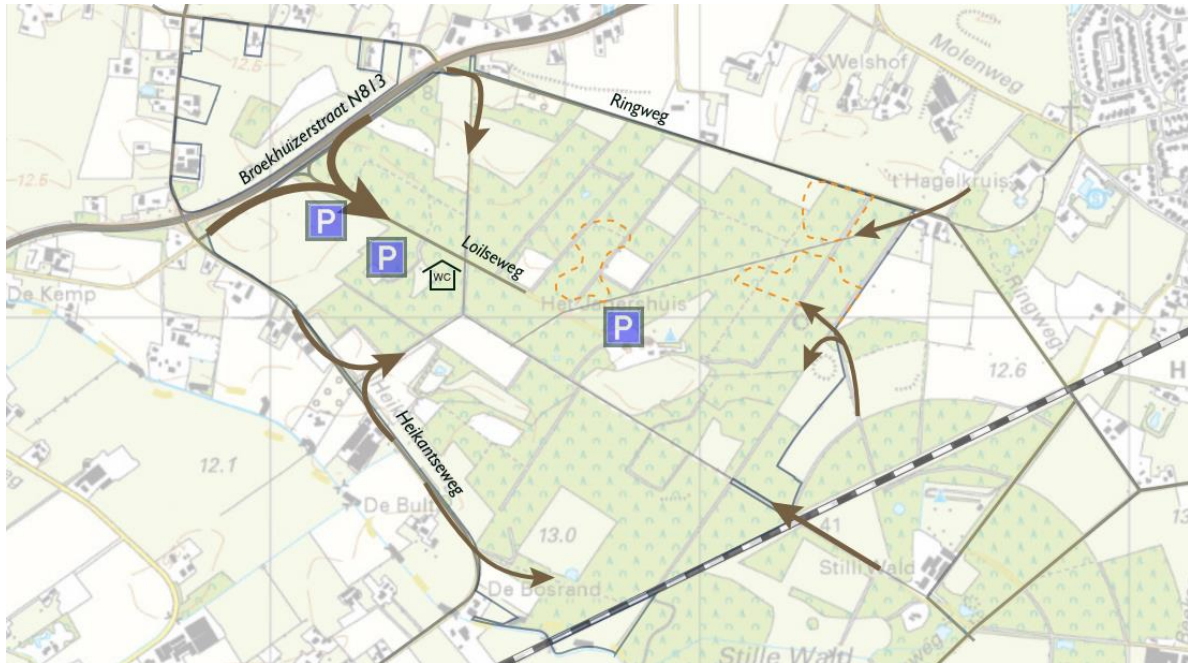
Figuur 12. Locatie ingrepen.

Ontvangstgebouw

Op de plaats van het huidige sanitairgebouw op het westelijk gelegen kampeerterrein zal een ontvangstgebouw gerealiseerd worden. Het ontvangstgebouw zal bestaan uit een eenvoudige geprefabriceerde houten constructie. Het huidige sanitairgebouw beslaat een oppervlak van 45 m², het te realiseren ontvangstgebouw zal een oppervlak beslaan van 90 m². Er is daardoor sprake van een toename van 45 m² van het bouwvlak.

Parkeren

Landgoed 't Jagershuis wordt ontsloten door toegangswegen vanaf de Loileseweg, Heikantseweg en Ringweg (figuur 13). Ten behoeve van het planvoornemen wordt parkeergelegenheid gerealiseerd op het huidige westelijk gelegen kampeerveld, hier is ruimte voor 32 parkeerplaatsen. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van de parkeerhaven langs de beukenallee aan de Loileseweg. Dit betreft 16 parkeerplaatsen die momenteel vooral gebruikt worden door dagrecreanten.

Figuur 12. Uitsnede van overzichtkaart met begrenzing van de twee deelgebieden waar natuurbegraven plaats zal vinden (oranje stippellijn). Bron: Inrichtingsplan Natuurbegraafplaats het Jagershuis (Natuurbegraafplaatsen van Waarde, versie maart 2023).

Natuurbegraven

Het landgoed zet in om binnen het landgoed maximaal 5,5 hectare beschikbaar te maken voor natuurbegraven. De uitgangssituatie is dat er 50 uitvaarten per jaar plaatsvinden, gemiddeld circa 1 uitvaart per week. Dit betekent dat er weken zijn waarin drie begravingen per week plaatsvinden maar dat er ook perioden zijn waarin soms wel een maand geen begraving is. Uitvaarten vinden vrijwel altijd plaats tussen 10:00 en 16:00. De natuurbegraafplaats zal uitsluitend tussen zonsopgang en zonsondergang geopend zijn. In figuur 12 zijn de gebieden weergegeven waarin natuurbegraven mogelijk gemaakt zal gaan worden.

Paden

De benodigde paden van en naar de natuurbegraafplaatsen worden zoveel mogelijk aangelegd langs bestaande dunningspaden. Binnen de begrenzing van de aangewezen zone voor natuurbegraven (figuur 13) worden extra paden opengesteld. Deze paden worden aangelegd door het verwijderen van de strooisellaag, er wordt geen verharding aangebracht. Er worden geen bomen gekapt ten behoeve van de aanleg van paden. Daarnaast worden de twee aangewezen zones voor natuurbegraven verbonden door openstelling van een reeds aanwezig pad. In het overige deel van het plangebied zullen juist paden worden afgesloten. Hierdoor ontstaan grotere aaneengesloten rustgebieden waar natuur ontwikkeld zal worden.

Figuur 13. Aan te leggen en af te sluiten paden binnen de onderzoekslocatie (Inrichtingsplan het Jagerhuis, natuurbegraafplaatsen van Waarde, versie maart 2023).

Omvorming landbouwpercelen tot natuur

Ter versterking van de natuurwaarden van Landgoed Jagerhuis wordt nieuwe natuur ontwikkeld op 3 percelen die momenteel in gebruik zijn als landbouwgrond. Twee percelen zullen worden omgevormd tot kruidenrijk grasland (beheertype N12.02), op een derde perceel wordt een zoete plas aangelegd (beheertype N04.02). Rondom de landbouwpercelen wordt een natuurlijke overgang van bos naar open landschap ontwikkeld.

Natuurontwikkeling

Het beheer in het plangebied is nu gericht op houtproductie en agrarisch natuurbeheer. De functie houtproductie zal komen te vervallen bij herinrichting tot natuurbegraafplaats, er zal geen kaalkap meer plaatsvinden van percelen. Doel van het project is om de natuurwaarden van het gebied per saldo te versterken. Middels regulier bosbeheer (o.a. selectief dunnen en eventueel bijplanten) zal het bos in de loop der jaren omgevormd worden tot een meer divers en toekomstbestendig bostype. De beoogde ingrepen voor natuurversterking staan beschreven in het meest recente inrichtingsplan (Natuurbegraafplaatsen van Waarde, versie maart 2022). Deze werkzaamheden vinden plaats in het kader van natuurontwikkeling en worden uitgevoerd aan de hand van de gedragscode soortenbescherming bosbeheer. Dit type werkzaamheden betreft geen ruimtelijke ontwikkeling en wordt daarom niet getoetst in onderhavige rapportage.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het eerste veldbezoek is afgelegd op 9 september 2021. Tijdens dit oriënterende veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld voor zover dit in een dicht bosgebied redelijkerwijs mogelijk is. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Vanwege een wijziging in de ingreep is besloten om ten behoeve van de D2 versie van het rapport nader onderzoek uit te voeren naar het gebruik van de onderzoekslocatie door jaarrond beschermde (roof)vogels. Om vast te stellen of er jaarrond beschermde (roof)vogels gebruik maken van de onderzoekslocatie zijn een drietal veldbezoeken uitgevoerd in de ochtend in de periode april-mei 2022. De resultaten van dit veldonderzoek zijn opgenomen in hoofdstukken 5 en 6 van de quickscan Wet natuurbescherming.

Vanwege een wijziging in de begrenzing van de onderzoekslocatie en het plangebied, alsmede een wijziging in het planvoornemen, is op 15 februari 2023 een aanvullend veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het aanvullende veldbezoek zijn de terreindelen die in eerdere versies van het rapport geen onderdeel uitmaakten van de toetsing, zoals het sanitairgebouw en de directe omgeving van de voormalige camping, onderzocht.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek, met uitzondering van het aanvullend roofvogelonderzoek, geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In bosgebieden kunnen dit zijn: buizerd, havik, sperwer, ransuil en boomvalk. Broedgevallen van wespddieven zijn op basis van verspreiding en habitat op voorhand uitgesloten, deze soort broed alleen in grote gesloten bosgebieden, de meest dichtbij zijnde broedgebieden bevinden zich in het Bergherbos en de Veluwe.

Buizerd en havik

Buizerd en havik maken grote nesten hoog in boomkruinen. Beide soorten komen in de omgeving van het plangebied voor. Het is aannemelijk dat zich binnen het plangebied of in de directe nabijheid hiervan één of meerdere nesten bevinden. Tijdens het veldbezoek op 9 september 2021 zijn binnen de aangewezen zones voor natuurbegraven geen potentiële nestlocatie aangetroffen van buizerd of havik. Daarnaast werden binnen deze zones ook geen sporen aangetroffen zoals veren of plukplekken. Tijdens het veldbezoek op 15 februari 2023 is de directe omgeving van het westelijk gelegen kampeerterrein onderzocht op de aanwezigheid van potentiële nestlocaties. Deze zijn hierbij eveneens niet aangetroffen.

Ten behoeve van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen binnen het plangebied (realiseren ontvangstgebouw, aanleg parkeergelegenheid en aanleg van paden) worden geen bomen gekapt. Het is daarmee uitgesloten dat deze werkzaamheden leiden tot vernieling of beschadiging van een nest van buizerd of havik. Fysieke ingrepen die verder plaats gaan vinden betreft het aanplanten van bos en struweel op landbouwpercelen. Zolang deze herinrichtingswerkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden is uit te sluiten dat de aanlegfase zal leiden tot verstoring van broedgevallen van buizerd of havik (zie hoofdstuk 6).

Het aanpassen van de bestaande padenstructuur en het openstellen van een aantal paden die nu niet toegankelijk zijn voor wandelaars kan er voor zorgen dat in de gebruiksfase meer recreanten en bezoekers van de natuurbegraafplaats in het gebied zullen zijn dan in de huidige situatie het geval is. Daarnaast zullen gemiddeld 1 keer per week begrafenissen plaatsvinden in het gebied. Om vast te stellen of er jaarrond beschermde vogels zoals buizerd, havik en raaf mogelijk negatief beïnvloed worden door een toename van menselijke activiteit in het plangebied, is aanvullend onderzoek uitgevoerd in de periode april-mei 2022.

Het onderzoek is uitgevoerd door de aangewezen zones voor natuurbegraven en de directe omgeving vlakdekkend te onderzoeken op aanwezigheid van nesten. Verder is gelet op territoriale roofvogels en sporen die duiden op aanwezigheid van roofvogels zoals sporen en plukplekken. Een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken is weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden veldonderzoek jaarrond beschermde roofvogels

datum	tijd	omstandigheden
8 april 2022	9:00 – 11:00	half bewolkt, droog, windkracht maximaal 4 Bft. en 9 graden Celsius
15 april 2022	8:15 – 9:45	Zwaar bewolkt, droog, windkracht maximaal 3 Bft. en 7 graden Celcius
13 mei 2022	9:45 – 11:45	Zwaar bewolkt, later zonnig, droog, windkracht maximaal 3 Bft. en 15 graden

Tijdens het eerste veldbezoek zijn twee potentiële buizerdnesten aangetroffen waarvan één nest zich bevindt in een grove den en één nest in de top van een Lariks. Tijdens het tweede veldbezoek is vastgesteld dat er aanwijzingen zijn dat het nest in de Lariks in gebruik is door een paartje buizerds om te broeden. Het nest in de grove den leek tijdens het tweede veldbezoek niet in gebruik te zijn. Tijdens het derde veldbezoek is bevestigd dat het buizerdnest in de top van de Lariks in gebruik is door een paartje buizerds om te broeden, het andere nest in de grove den was tijdens het derde veldbezoek in verval geraakt, mede vanwege een omgevallen naastgelegen boom. Het broedende buizerdpaar was erg verstoringgevoelig en het nest bevindt zich in één van de meest rustige stukken van de onderzoekslocatie, waar de paden in de huidige situatie afgesloten zijn voor publiek. Het is aannemelijk dat dit de reden is dat hier buizerds broeden. In figuur 13 is een foto van het buizerdnest in de Lariks weergegeven, zie figuur 14 voor een kaart waar het nest zich bevindt.

Verder is nog broedindicerend gedrag van raven waargenomen, de exacte nestlocatie kon echter niet worden vastgesteld. Het is wel uitgesloten dat deze zich op de onderzoekslocatie zelf bevindt, de nestlocatie ligt naar alle waarschijnlijkheid ten zuiden van de planlocatie. Het is daarmee uitgesloten dat er nesten van de raaf binnen de invloedsfeer van het planvoornemen aanwezig zijn.

Figuur 13. Bezet buizerdnest in top van Lariks op de onderzoekslocatie.

Figuur 14. Bezet buizerdnest (geel).

Op de onderzoekslocatie is een actief nest van de buizerd aanwezig, dit nest is gelegen op minimaal 110 meter van de aangewezen zone voor natuurbegraven. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van buizerd en havik kan voorkomen worden door in de zone rondom het aangetroffen nest rust te waarborgen (zie hoofdstuk 6).

Sperwer, ransuil en boomvalk

Sperwers, ransuilen en boomvalken gebruiken nesten van ekster of zwarte kraai, en maken incidenteel nesten van vergelijkbare grootte om te broeden. Tijdens geen van de veldbezoeken zijn potentiële nestlocaties van deze soorten aangetroffen. Gezien de omvang van het plangebied is het echter niet uitgesloten dat er broedgevallen van sperwer, ransuil en boomvalk binnen de invloedssfeer van de planlocatie aanwezig zijn. Daarnaast is het mogelijk dat er nieuwe broedterritoria gevormd worden gedurende de gebruiksfase.

Voor sperwer, ransuil en boomvalk geldt hetzelfde als voor buizerd en havik. Verstoring van broedgevallen als gevolg van de aanlegfase van het planvoornemen zijn uitgesloten mits de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden (zie hoofdstuk 6).

Door toegenomen menselijke activiteit binnen het plangebied als gevolg van het planvoornemen kan verstoring optreden van (toekomstige) broedgevallen van sperwers, ransuilen en boomvalken. Verstoring door menselijke activiteit dient voorkomen te worden, hiervoor worden maatregelen opgenomen in het beheerplan (zie hoofdstuk 6).

5.1.2 Overige broedvogels

De onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals vink, houtduif, goudhaan en andere typische bossoorten. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Gedurende de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van boomholtes. Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek slechts enkele boomholtes aangetroffen op de grens van de aangewezen zone voor natuurbegraven. Gelet op de omvang van de onderzoekslocatie zijn er mogelijk meer boomholtes aanwezig binnen het plangebied waar vogelsoorten als diverse soorten spechten en mezen gebruik van kunnen maken. Ook zijn er meerdere nestkasten binnen het plangebied aanwezig waar mezen in kunnen broeden. Op basis van de veldbezoeken is het echter uitgesloten dat er grote aantallen boomholtes zijn binnen de zone voor natuurbegraven. Ook in de directe omgeving van het westelijk gelegen campingterrein zijn geen boomholtes aangetroffen.

Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Het is echter wel noodzakelijk om bomen met boomholtes te laten staan met de voorgenomen herinrichting van het plangebied. In het bosbeheer zal juist gestuurd worden om meer liggend en staand dood hout te creëren waarmee de broedgelegenheid en voedselaanbod op de lange termijn juist kan toenemen. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het uitvoeren van herinrichtingswerkzaamheden buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Binnen de onderzoekslocatie zijn slechts enkele gebouwen aanwezig. Behalve de sloop van het huidige sanitairgebouw op het westelijk gelegen kampeerterrein hebben de voorgenomen werkzaamheden geen betrekking op bebouwing. Het sanitairgebouw bestaat uit een eenvoudige constructie waarin geen openingen aangetroffen zijn die kunnen dienen als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. De dakrand sluit naadloos aan waardoor er geen invliegopeningen aanwezig zijn die toegang bieden tot ruimtes in het dak.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn globaal onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Het is mogelijk dat er enkele bomen met boomholtes binnen het plangebied aanwezig zijn. Ten behoeve van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen worden echter geen bomen gekapt. Ten behoeve van de voorgenomen natuurontwikkelingen zullen wel kapwerkzaamheden plaatsvinden. Zolang bomen met boomholtes behouden blijven zijn negatieve gevolgen voor boombewonende vleermuizen uit te sluiten (zie hoofdstuk 6).

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Verstoring van mogelijk in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Er worden geen bomen gekapt ten behoeve van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen. De kapwerkzaamheden ten behoeve van natuurontwikkelingen worden uitgevoerd aan de hand van de daarvoor geldende gedragscodes. Bomen met boomholtes mogen niet worden gekapt.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk bossoorten als rosse vleermuizen en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, maar mogelijk juist verbeterd worden door de voorgenomen herontwikkeling.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Bosranden en lanen binnen het plangebied kunnen dienst doen als vliegroute voor in de omgeving verblijvende vleermuizen. Er worden echter geen bosranden of lanen aangetast als gevolg van het planvoornemen.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, das en eekhoorn.

Steenmarter en boommarter

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter en boommarter. Deze soorten komen in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen en hopen van andere zoogdieren, als verblijfplaats. Boommarters maken veelal gebruik van grote boomholtes of grote takken van naaldbomen als verblijfplaats, maar kunnen in of nabij bosgebieden ook gebruik maken van hopen van andere zoogdieren, takkenhopen en zolders als verblijfplaats. Steenmarters en boommarters hebben binnen hun territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of prooi-resten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort, maar het is niet uit te sluiten dat deze soorten een vaste rust- of voortplantingsplaats binnen het plangebied hebben.

Met de voorgenomen herinrichting en het gebruik als natuurbegraafplaats dient voorkomen te worden dat bomen met boomholtes worden gekapt, hopen van overige zoogdieren worden vergraven en takkenhopen worden verwijderd. Met inachtneming van deze voorwaarden zijn negatieve gevolgen voor boom- en steenmarters uit te sluiten. Deze voorwaarden dienen opgenomen te worden in een nader op te stellen beheerplan dan wel begraafprotocol (zie hoofdstuk 6).

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het dichte bladerdek niet goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn niet kan worden uitgesloten. Er worden echter geen bomen gekapt ten behoeve van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen.

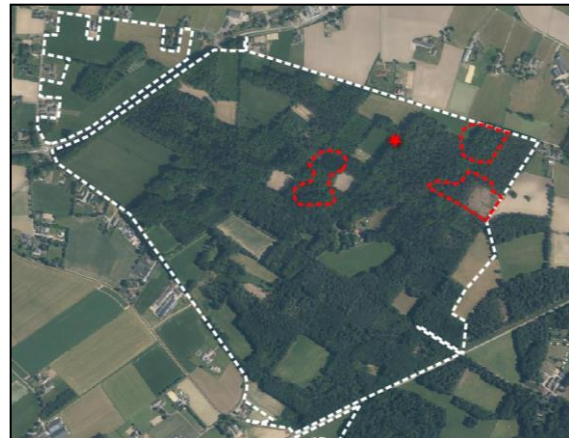
Bij de voorgenomen natuurontwikkeling op het landgoed worden echter wel bomen gekapt. Deze werkzaamheden zijn onderdeel van het bosbeheer op het landgoed en worden uitgevoerd aan de hand van de gedragscode soortbescherming bosbeheer. Bomen worden voor aanvang van kapwerkzaamheden gecontroleerd op de aanwezigheid van eekhoornnesten (zie hoofdstuk 6).

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. Tijdens de veldbezoeken is gelet op de aanwezigheid van graaf- en foerageersporen. Hierbij zijn dassenharen aangetroffen aan prikkeldraad centraal op de onderzoekslocatie (zie figuren 15 en 16). Het is daarmee vastgesteld dat dassen gebruik maken van de omgeving. Er werden geen burchten of vluchtpijpen van dassen aangetroffen. In het plangebied en de directe omgeving zijn meerdere dassenwerkgroepen actief die de lokale dassenpopulatie monitoren. De exacte locaties van de dassenburchten in de omgeving van de planlocatie zijn vertrouwelijk en bekend bij de initiatiefnemer en Econsultancy. In 2020 was er slechts één actieve burcht op het landgoed, deze is gelegen ten noorden van de Loilseweg. In dit deel van het landgoed worden geen werkzaamheden voorzien ten behoeve van het planvoornemen. Deze burcht bevindt zich op circa 500 meter van de meest nabijgelegen werkzaamheden. Er zijn daarnaast ook geen inactieve burchten aanwezig op de delen van het landgoed waar werkzaamheden ten behoeve van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling zijn voorzien.

Figuur 15. Dassenharen aan prikkeldraad centraal op de onderzoekslocatie.

Figuur 16. Locatie van de aangetroffen dassenharen.

Op basis van deze gegevens is op het moment van schrijven van onderhavig rapport uit te sluiten dat er een dassenburcht binnen het plangebied aanwezig is die negatieve gevolgen kan ondervinden van de voorgenomen ingreep. Het is uit te sluiten dat de voorgenomen herinrichting en het toekomstig gebruik zal leiden tot aantasting van essentieel leefgebied van dassen. Veel kleinschalige landbouwpercelen blijven behouden, daarnaast wordt gestuurd op de ontwikkeling van natuurlijke bosranden en overgangen naar open landschap. Dassens profiteren hiervan doordat dergelijke overgangsvegetaties schuilmogelijkheden bieden bij het foerageren en migreren. In de omgeving van het planlocatie zijn momenteel weinig van deze waardevolle bosranden en halfopen gebieden. Door de aanplant van vruchtdragende soorten en het realiseren van natuurlijke overgangen wordt het leefgebied van de das juist versterkt. Het beheer van het landgoed wordt in de toekomst gestuurd op een meer gevarieerd toekomstbestendig bos dat duurzaam leefgebied zal vormen voor de das.

Gedurende de gebruikperiode bestaat de kans dat zich (her)vestiging van een dassenburcht plaatsvindt binnen het plangebied. In het beheerplan dienen maatregelen opgenomen te worden om verstoring van toekomstige actieve dassenburchten te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. De soorten kunnen holen van overige zoogdieren maar ook houtstapels en takkenhopen gebruiken als vaste rust- en voortplantingsplaats.

Met de voorgenomen herinrichting dient voorkomen te worden dat holen van zoogdieren worden vergaven en takkenhopen en houtstapels, die gedurende langere tijd aanwezig zijn, verwijderd worden. Met inachtneming van deze voorwaarden zijn negatieve gevolgen voor bunzing, wezel en hermelijn uit te sluiten. Deze voorwaarden dienen opgenomen te worden in een nader op te stellen beheerplan dan wel begraafprotocol (zie hoofdstuk 6).

Het leefgebied van kleine marterachtigen zal door de voorgenomen ingrepen niet aangetast worden. Door het omvormen van (een deel van) de intensief beheerde landbouwgronden tot natuur zal het leefgebied juist versterkt worden. Door het realiseren van natuurlijke overgangen van bos naar open landschap en de aanplant van (vruchtdragende) struweelsoorten worden muizenpopulaties zoals die van de gewone bosmuis gestimuleerd. Hierdoor nemen ook de foerageer- en verblijfsmogelijkheden voor de kleine marterachtigen toe. Goed ontwikkelde bosranden bieden daarnaast dekking tijdens het foerageren en migreren. De voorgenomen versterkingsmaatregelen zullen daardoor leiden tot versterking van het leefgebied.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingrepen echter niet aangetast.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

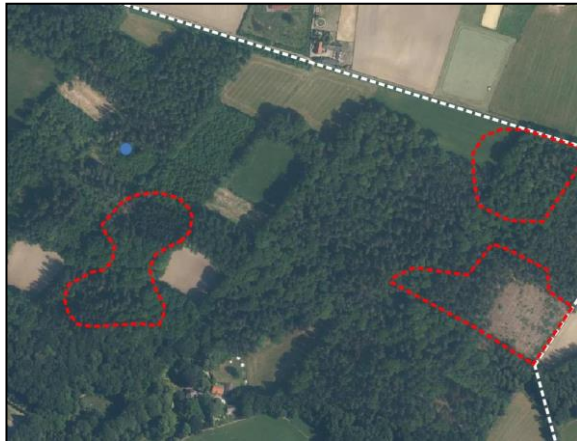
Volgens gegevens van de NDFF is in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de beschermde hazelworm aangetroffen. De soort leeft voornamelijk in dikke strooisellagen. Met de voorgenomen herinrichting en het toekomstig gebruik zal voorkomen moeten worden dat hazelwormen gedood of verwond worden (zie hoofdstuk 6).

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, kamsalamander, bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad. Daarnaast is ook van de heikikker bekend dat deze voorkomt in de omgeving van het landgoed.

Aan de oostzijde van het plangebied is een kleine, sterk overgroeide poel aanwezig (zie figuren 17 en 18). De poel is vrijwel volledig onder de boomkronen verdwenen en grotendeels verland. Hiermee is de poel in de huidige situatie niet (meer) geschikt als voortplantingsplaats voor de streng beschermde kamsalamander, die strenge eisen stelt aan het voortplantingshabitat. Volledig beschaduwde poelen zijn niet geschikt als voortplantingswater voor kamsalamanders. Mogelijk kunnen algemene soorten als bruine kikker en kleine watersalamander wel gebruik maken van de poel als voortplantingswater.

De meest dichtbij zijnde bekende populatie kamsalamanders bevindt zich circa 260 meter ten zuiden van het plangebied in een zon beschenen poel. Naar verwachting zullen deze kamsalamanders niet van het plangebied gebruik maken als landhabitat, omdat direct om de poel met kamsalamanders voldoende landhabitat aanwezig is, het is echter niet volledig uit te sluiten dat een incidenteel passerend individu op het plangebied kan voorkomen. Met de voorgenomen herinrichting dient voorkomen te worden dat negatieve gevolgen voor kamsalamanders optreden (zie hoofdstuk 6).

Figuur 17. Locatie van de poel in het plangebied (blauw).

Figuur 18. Sterk overgroeide poel in bos.

Vissen

Vanwege het ontbreken van voor vissen geschikt oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebieden zijn te vinden. Er zijn geen geschikte voortplantingswateren voor beschermde libellensoorten aanwezig binnen de onderzoekslocatie. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde libellen is daarmee uitgesloten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten zoals sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet of nauwelijks aanwezig. Er zijn daarnaast geen recente waarnemingen van beschermde vlinders bekend. Doordat er op de planlocatie vrijwel geen goed ontwikkelde struiklaag aanwezig is en natuurlijke bosranden en overgangen ontbreken vormt het bos momenteel geen geschikt leefgebied voor de kleine ijsvogelvlinder. Het is daarmee uitgesloten dat er populaties van beschermde vlindersoorten binnen het plangebied aanwezig zijn.

Het planvoornemen leidt daarnaast ook niet tot aantasting van mogelijk leefgebied van beschermde vlinders. De voorgenomen natuurontwikkeling op de planlocatie omvat onder andere het verbeteren van de overgangen van verschillende soorten bos, het creëren van open plekken en het ontwikkelen van een struik en kruidlaag. Door deze maatregelen ontstaan nieuwe micro-klimaten waardoor juist leefgebied ontstaat voor bijvoorbeeld de kleine ijsvogelvinder.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit (productie)bos, ingezaaide kruidenakkers en intensief beheerde graslanden is het uit te sluiten dat een populatie van beschermde vaatplanten voorkomt binnen het plangebied. Het plangebied ligt ook niet binnen het verspreidingsgebied van beschermde plantensoorten (NDFF) die vergelijkbare groeiplateiseisen hebben als binnen het plangebied aanwezig zijn.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

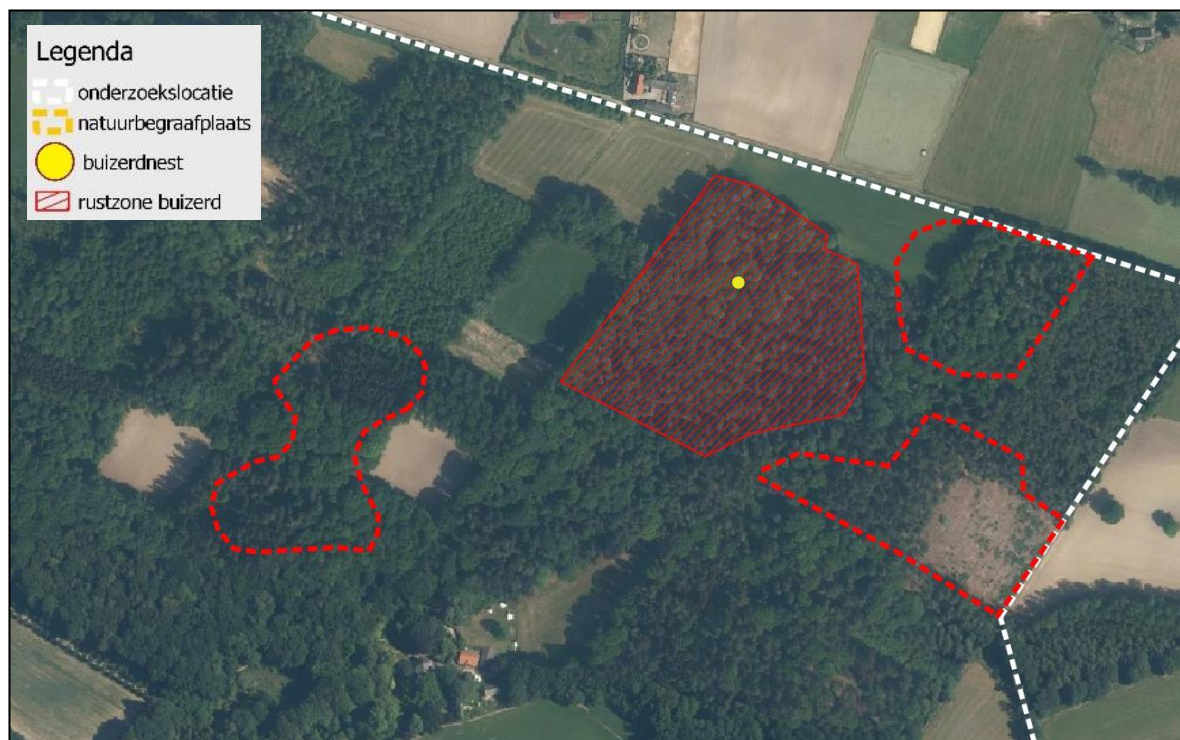
6.1.1 Jaarrond beschermde broedvogels

Verstoring van broedgevallen van de buizerd, havik, sperwer, boomvalk en ransuil als gevolg van de aanlegfase van het planvoornemen (realisatie ontvangstgebouw, parkeergelegenheid en paden) wordt voorkomen door deze werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt globaal de periode maart tot augustus gehanteerd, geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Als gevolg van de gebruiksfase van het planvoornemen kunnen mogelijk nesten van buizerd, havik, sperwer, boomvalk en ransuil verstoord worden door een toename van menselijke activiteit. Voor de exploitatie van het gebied als natuurbegraafplaats zal in een later stadium nog een beheerplan/begraafprotocol opgesteld worden. In het protocol dienen maatregelen opgenomen te worden om verstoring van broedgevallen gedurende de gebruiksfase te voorkomen.

Tijdens het aanvullend onderzoek naar roofvogels, dat in april en mei 2022 door Econsultancy is uitgevoerd, is vastgesteld dat er een actief in gebruik zijnd nest van buizerd aanwezig is op de onderzoekslocatie. Dit nest is verstoringgevoelig en bevindt zich op minimaal 110 meter van de aangewezen zone voor natuurbegraven. Het bosperceel waar het buizerdnest aanwezig is, maakt geen onderdeel uit van de toekomstige natuurbegraafplaats. In het perceel zijn alleen maatregelen voorzien om de natuurwaarden van het landgoed te versterken. Het is belangrijk om zo veel mogelijk rust te behouden in het bosperceel waar het buizerdnest in gelegen is (zie figuur 19). Er dienen geen paden aangelegd te worden in dit bosperceel zodat rust gewaarborgd blijft. Met de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik blijft voldoende rust behouden waardoor zowel op de korte als lange termijn het gebied geschikt blijft als broedlocatie voor buizerds. Overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen door rust te waarborgen rondom het aangetroffen nest.

Doordat er op het landgoed minimaal evenveel paden afgesloten worden als dat er nieuw worden aangelegd, blijven er in het gehele landgoed voldoende rustgebieden beschikbaar waar jaarrond beschermde (roof)vogels kunnen broeden, de potentie van het landgoed als broedgebied voor jaarrond beschermde (roof)vogels blijft daarmee op de lange termijn duurzaam behouden.

Figuur 19. Rustgebied ten behoeve van behoud van de functionaliteit van het buiszernest.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Binnen het plangebied kunnen vleermuizen rust- en voortplantingsplaatsen hebben in boomholtes en achter loshangend schors. Zolang dergelijke bomen, en de bomen in de directe nabijheid, behouden blijven is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen uit te sluiten. Als dergelijke bomen gekapt dienen te worden, bijvoorbeeld omwille van veiligheid, zal een nadere inspectie moeten aantonen of de betreffende boomholte daadwerkelijk geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Bij het aantreffen van een mogelijk geschikte boomholte zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn.

6.3 Overige zoogdieren

6.3.1 Eekhoorn

In de bomen op de onderzoekslocatie zijn mogelijk voortplantings- en winternesten van de eekhoorn aanwezig. Artikel 3.10 lid 1 van de Wet natuurbescherming (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen; het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen) is van toepassing.

De eekhoorn maakt jaarlijks op een ander plek een nest voor het grootbrengen van de jongen. De nesten zijn beschermd in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. Aan het eind van de herfst worden een aantal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden ook de winternesten op een andere plek gebouwd. De winternesten zijn alleen beschermd als deze in gebruik zijn voor de overwintering. In de winterperiode is de eekhoorn afhankelijk van een veilige schuilplaats en van de wintervoorraad, die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven.

Wanneer bomen gekapt worden, gaat mogelijk een beschermde functie voor de eekhoorn verloren. Voorafgaand aan het kappen van bomen dient onderzocht te worden door een terzake deskundige of er in de te kappen bomen nesten van eekhoorn aanwezig zijn. Bomen met eekhoornnesten dienen behouden te blijven bij de voorgenomen herinrichting. Dit dient vastgelegd te worden in een beheerplan/begraafprotocol.

6.3.2 Das

Het plangebied wordt gebruikt door dassen om te foerageren en te migreren. De ingreep en het gebruik zullen niet leiden tot aantasting van essentieel leefgebied. Wel dient zorg gedragen te worden dat gedurende de gebruiksfase geen dassenburchten worden verstoord. Geadviseerd wordt om minimaal elke 2 jaar het plangebied en de directe omgeving door een lokale dassenwerkgroep of andere terzake kundige te laten onderzoeken op aanwezigheid van dassenburchten. Directe samenwerking met lokale werkgroepen is hierin essentieel. Bij het aantreffen van een dassenburcht binnen het plangebied zullen maatregelen getroffen moeten worden om verstoring van de dassenburcht te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het creëren van een bufferzone rondom de burcht waar geen begraafactiviteiten mogen plaatsvinden. In het beheerplan/begraafprotocol zal dit nader uitgewerkt moeten worden.

6.3.3 Overige marterachtigen

In het plangebied kunnen de streng beschermde boommarter, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn voorkomen. De ingreep zal niet leiden tot aantasting van essentieel leefgebied, wel dient voorkomen te worden dat vaste rust- en voortplantingsplaatsen aangetast worden. Daarom dienen holen van zoogdieren en niet recente houtstapels en takkenhopen niet vergraven of verwijderd te worden. In het beheerplan/begraafprotocol zal dit nader uitgewerkt moeten worden.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

6.5 Reptielen

Op de onderzoekslocatie kan de streng beschermde hazelworm voorkomen. Deze soort van onder het beschermingsregime van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden hazelwormen te doden of te verwonden.

Doden en verwonden kan plaatsvinden bij het vergraven van geschikte winterrustplaatsen in de winter (november-februari) en het machinaal verwijderen van dikke strooisellagen (>5cm) in de actieve periode van hazelwormen (maart-oktober). Voor beide periodes gelden verschillende maatregelen om negatieve effecten en daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze maatregelen dienen ook opgenomen te worden in het beheerplan/begraafprotocol.

Actieve periode

In de actieve periode leven hazelwormen een verborgen bestaan in met name dikke strooisellagen. Het is belangrijk om strooisellagen >5 centimeter uitsluitend handmatig te verwijderen, om zo te voorkomen dat hazelwormen gedood of verwond worden. De graafwerkzaamheden mogen niet plaatsvinden op plekken met grotere volumes liggend dood hout (stammen en grote zijtakken, geen kleine takjes) of andere 'schuilmogelijkheden'.

Winterrustperiode

In de winterrustperiode overwinteren hazelwormen op vorstvrije plekken zoals muizenholen, holen van andere zoogdieren of onder stapels organisch materiaal. Voor het werken in de winterrustperiode gelden de volgende randvoorwaarden:

- Het doden en verwonden van hazelwormen kan voorkomen worden door muizenholen en holen van overige zoogdieren niet te vergraven;
- Dit is te borgen door voorafgaand aan de graafwerkzaamheden de locatie waar gegraven wordt en waar tijdelijk zand op gedeponeed wordt te inspecteren op zoogdierholen;
- Bij het selecteren van de graaflocatie moet vastgesteld zijn dat er geen zoogdierholen binnen 1,50 meter van de graaflocatie aanwezig zijn, om zo redelijkerwijs uit te kunnen sluiten dat holen worden vergraven. Gangenstelsels van algemene bossoorten zoals de gewone bosmuis zijn circa 1 meter lang, waardoor het vergraven van gangenstelsels redelijkerwijs uit te sluiten is);
- Bij grotere zoogdierholen, zoals konijn, wordt geadviseerd om binnen minimaal 2 meter afstand van het hol geen graafwerkzaamheden uit te voeren;
- Om de graaflocatie goed te kunnen inspecteren op zoogdierholen geldt hiervoor als randvoorwaarde dat er geen strooisellaag > 5 op de graaflocatie aanwezig is;
- Tot slot mogen andere 'vorstvrije' plekken zoals liggend dood hout of hopen organisch materiaal niet aangetast te worden in de winterperiode.

6.6 Overige soort(groep)en

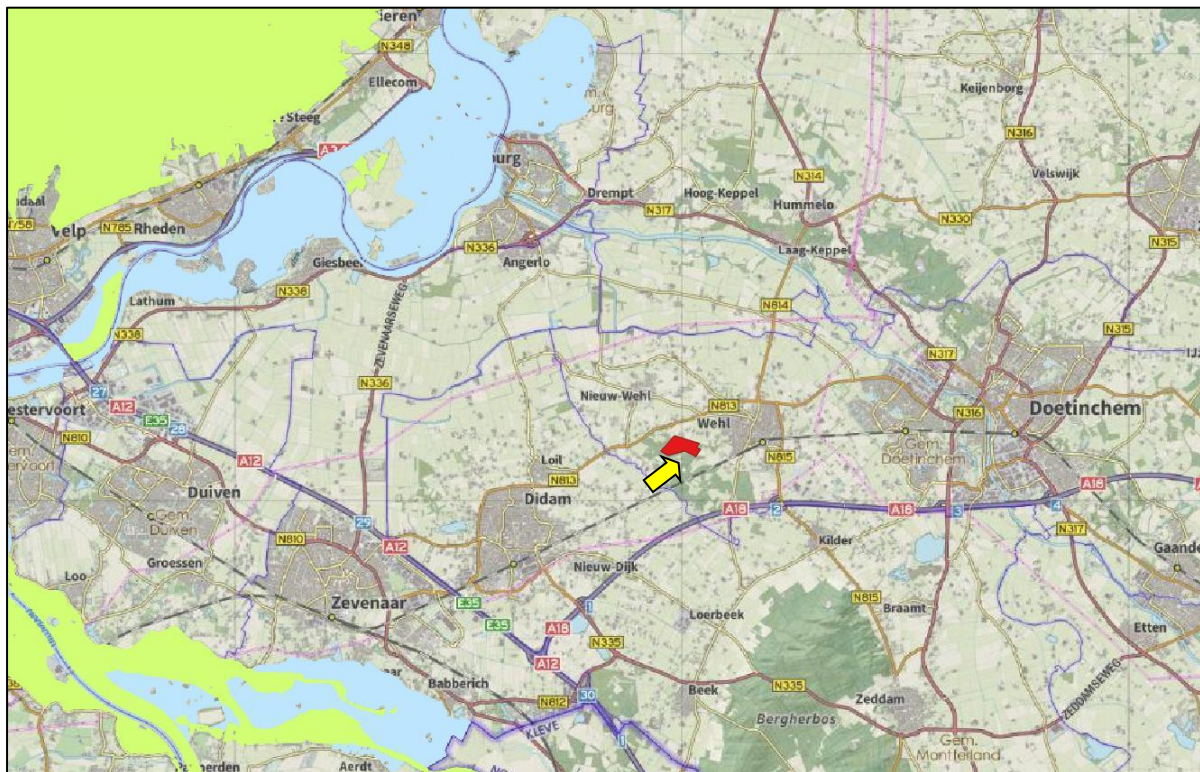
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 6,3 kilometer afstand ten noordwesten en zuidwesten van de onderzoekslocatie (zie figuur 21).

Figuur 20. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van een toename van geluid, trillingen of licht op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 6,3$ km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (natuurbegraafplaats) niet te verwachten. Het is echter niet op voorhand uitgesloten dat het planvoornemen leidt tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Vervolgonderzoek in het kader van stikstofdepositie wordt noodzakelijk geacht, in de eerste instantie volstaat een modelberekening stikstof (AERIUS-calculator).

7.2 Natuurnetwerk Nederland

Het grootste deel van de onderzoekslocatie maakt deel uit van het Gelders natuurnetwerk. De graslandpercelen centraal binnen het plangebied maken deel uit van de Groene Ontwikkelingszone, de noordelijk gelegen intensief beheerde graslandpercelen maken geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. In figuur 22 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 21. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

7.3 Toetsing natuurbegraven

Volgens de geconsolideerde omgevingsverordening (versie januari 2023) wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang als bedoeld in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone.

In afwijking van artikel 2.39, eerste lid, laat een bestemmingsplan een natuurbegraafplaats in het Gelders natuurnetwerk alleen toe voor een locatie in het “Verkenninggebied voorwaarden natuurbegraven Gelders natuurnetwerk” en als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- het aantal graven bedraagt ten hoogste 500 graven per hectare;
- er worden alleen menselijke stoffelijke resten en urnen begraven;
- er wordt alleen in vergankelijke materialen begraven;
- er vindt alleen grondverzet plaats als dit nodig is voor het delven van een graf of het begraven van een urn;
- bij het dichten van een graf wordt de bodem in de oorspronkelijke volgorde teruggeplaatst;

- de grafrust wordt eeuwigdurend gerespecteerd;
- er vinden geen bijzettingen plaats;
- er vindt geen as-verstrooiing plaats;
- er worden geen grafmonumenten geplaatst;
- er worden op de begraafplaats geen nieuwe gebouwen of bouwwerken opgericht; en
- er worden op de begraafplaats geen verhardingen of half verhardingen aangebracht.

Onverminderd het eerste lid bevat het bestemmingsplan regels zodat de kernkwaliteiten worden versterkt door naar rato per 250 graven per hectare:

- één hectare nieuwe natuur te realiseren; of
- vijf hectare bestaande natuur om te vormen naar een provinciaal doeltypen zoals beschreven in het beheerplan Natura2000; en
- in het bestemmingsplan als voorwaardelijke verplichting een beheerplan is opgenomen dat inzicht geeft hoe met de ter plaatse voorkomende bijzondere soorten wordt omgegaan.

De initiatiefnemer legt de wijze van versterking van de kernkwaliteiten, de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed en het dichten van graven vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

7.4 Toetsing parkeren

Ten behoeve van het planvoornemen wordt geen nieuwe parkeergelegenheid gerealiseerd. De reeds vergunde parkeerruimte op het landgoed is ruim voldoende voor de toekomstige gebruiksfase. Er is daarom geen sprake van nieuwe activiteiten of uitbreiding van bestaande activiteiten binnen het GNN. Verdere toetsing wordt niet noodzakelijk geacht.

7.5 Toetsing aanleg paden

Ten behoeve van het planvoornemen worden enkele nieuwe wandelpaden gerealiseerd en enkele paden opengesteld die momenteel zijn afgesloten. Het betreft onverharde paden die uitsluitend gevormd worden door het verwijderen van de strooisellaag. De padenstructuur volgt zoveel mogelijk de reeds aanwezige dunningspaden op het landgoed. Er worden binnen het landgoed echter ook een aantal paden permanent afgesloten. De totale lengte af te sluiten paden is groter dan de totale lengte te realiseren en open te stellen paden. Om deze redenen is bij de aanleg van de nieuwe padenstructuur geen sprake van nieuwe activiteiten of ontwikkelingen binnen het GNN. Verdere toetsing wordt niet noodzakelijk geacht.

7.6 Toetsing ontvangstgebouw

Op de locatie van het te realiseren ontvangstgebouw staat momenteel het sanitairgebouw van het westelijk gelegen kampeerterrein. Het huidige sanitairgebouw betreft een bouwvlak van 45 m², het te realiseren ontvangstgebouw zal een bouwvlak beslaan van 90 m². Er is sprake van een toename van het bouwvlak binnen het GNN. De realisatie van het ontvangstgebouw betreft daarom een uitbreiding van een bestaande activiteit binnen het GNN.

In afwijking van artikel 2.39 van de vigerende omgevingsverordening kan een uitbreiding van een bestaande activiteit binnen de begrenzing van het GNN worden toegestaan als:

- er voor die uitbreiding geen alternatieve locatie beschikbaar is;
- de kernkwaliteiten van het gebied in hun onderlinge samenhang bezien per saldo worden versterkt; en
- deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

De initiatiefnemer legt de wijze van versterking van de kernkwaliteiten, de wijze waarop aandacht aan voorkomende soorten wordt besteed en het dichten van graven vast in een natuurversterkingsplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.

7.7 Conclusie

Volgens de omgevingsverordening versie januari 2023, ligt het deel van het plangebied waar natuurbegraven is voorzien, in het verkenningsgebied natuurbegraven. Dit betekent dat natuurbegraven in deze percelen, onder voorwaarden zoals beschreven is in paragraaf 2.6.1 van de omgevingsverordening, mogelijk is.

Per 250 graven zal minimaal één hectare nieuwe natuur gerealiseerd moeten worden of zal 5 hectare bestaande natuur omgevormd moeten worden naar een provinciaal doeltype zoals beschreven in het beheerplan Natura 2000. Deze natuurcompensatie dient vastgelegd te worden in een nog nader op te stellen natuurversterkingsplan.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. Omdat geleidelijke omvorming van het bos wordt uitgevoerd middels regulier bosbeheer (selectief dunnen en eventueel bijplanten) is geen meldingsplicht van toepassing.

Voor de kap van bijzondere en grote bomen is volgens de algemene plaatselijke verordening mogelijk wel een kapvergunning benodigd. Een kapvergunning in de gemeente Doetinchem is noodzakelijk als:

- de boom een stamomtrek heeft van >120 centimeter (= diameter van 38 cm) gemeten op 130 centimeter hoogte vanaf het maaiveld;
- het om bijzondere bomen gaat (zie kopje Aanvullende informatie). Bekijk altijd eerst de bijzondere bomenkaart;
- het gaat om het kappen van grotere groepen bomen zoals houtwallen en lintbeplantingen

Bijzondere bomen zijn binnen het landgoed alleen aanwezig rondom het voormalig landhuis. Er zijn geen ingrepen voorzien die de kap van deze bijzondere bomen noodzakelijk maakt.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Natuurbegrafplaatsen Van Waarde een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Loilseweg te Wehl.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van het plangebied tot natuurbegrafplaats.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenen ingreep.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geslacht habitat	Ingereep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	nee	nee	Realisatie van ontvangstgebouw, parkeergelegenheid en paden vindt plaats buiten broedseizoen. Nestplaatsen van roofvogels behouden en verstoring voorkomen door maatregelen op te nemen in beheerplan/begraafprotocol. Op de onderzoekslocatie is een buizerdnest aanwezig, rondom dit nest dient rust gewaarborgd te worden.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee	nee	nee	Bomen met boomholtes blijven behouden.
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	Potentiele vaste rust- en voortplantingsplaatsen niet vergraven of verwijderen. Tweejaarlijkse inventarisatie door dassenwerkgroep of terzake kundige om dassenburchten te monitoren. In begraafprotocol maatregelen opnemen om verstoring van dassenburchten te voorkomen.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	Geslacht landhabitat in winterperiode niet aantasten en in actieve periode zorgvuldig handelen.
Reptielen		ja	mogelijk	nee	nee	Holen van zoogdieren niet vergraven en in actieve periode zorgvuldig handelen ten aanzien van hazelworm.
Overige soortgroepen		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	6,3 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	binnen	nee	nee	ja	Plangebied ligt binnen het "verkenninggebied natuurbegraven". Onder voorwaarden is natuurbegraven mogelijk.
Houtopstanden	n.v.t				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie soortbescherming

Tijdens het aanvullend onderzoek naar roofvogels, dat in april en mei 2022 door Econsultancy is uitgevoerd, is vastgesteld dat er een actief in gebruik zijnd nest van buizerd aanwezig is op de onderzoekslocatie. Dit nest is verstoringgevoelig, rondom deze nestlocatie wordt een rustzone ingesteld waarin geen paden worden aangelegd. Deze zone heeft geen overlap met de gebieden die bestemd zijn voor natuurbegravingen. In het gebied vinden alleen herinrichtingsmaatregelen plaats om de natuurwaarden van het landgoed te versterken, deze dienen te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Zolang de rust in dit gebied behouden blijft en herinrichtingsmaatregelen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de buizerd uit te sluiten.

Ten aanzien van overige jaarrond beschermde roofvogels is aantasting van nestplaatsen met de voorgenomen herinrichting en inachtneming van de betreffende gedragscodes uit te sluiten. Wel dienen in het begraafprotocol/beheerplan maatregelen opgenomen te worden om verstoring van een eventuele toekomstige (her)vestiging van een jaarrond beschermde broedvogel te voorkomen. Herinrichtingswerkzaamheden en het verwijderen van groen dienen buiten het broedseizoen globaal lopend maart 15 maart tot 15 augustus uitgevoerd te worden.

Ten aanzien van vleermuizen dienen bomen met boomholtes behouden te blijven. Ook dienen bomen voorafgaand aan kap/dunningswerkzaamheden door een terzake kundige gecontroleerd te worden op aanwezigheid van eekhoornnesten.

Op basis van de meest actuele gegevens zijn dassenburchten en vluchtpijpen binnen het plangebied niet aanwezig. Om te voorkomen dat in de toekomst alsnog negatieve effecten voor dassen ontstaan wordt geadviseerd om elke twee jaar door een lokale dassenwerkgroep of een andere terzake kundige het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van mogelijke (her)vestiging van dassen. In het beheerplan/begraafprotocol dienen maatregelen opgenomen te worden, zoals het hanteren van een bufferzone, waaraan voldaan moet worden als in de toekomst een dassenburcht wordt aangetroffen.

Ten aanzien van overige marterachtigen dienen potentiële vaste rust- en voortplantingsplaatsen zoals hopen van overige zoogdieren, boomholtes en niet-recente houtstapels en takkenhopen onaangetast te blijven. Deze maatregelen dienen te worden opgenomen in het beheerplan/begraafprotocol.

Tot slot dient ten aanzien van kamsalamander, hazelworm en algemene zoogdieren en amfibieën zorgvuldig gehandeld te worden om doden en verwonden te voorkomen. Gerichte maatregelen dienen opgenomen te worden in het beheer/begraafprotocol.

Conclusie gebiedsbescherming

Negatieve gevolgen op nabijgelegen Natura 2000-gebieden als gevolg van een toename van stikstofdepositie door de voorgenomen ingreep zijn op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van stikstofdepositie wordt noodzakelijk geacht. In de eerste instantie kan volstaan worden met een modelberekening stikstof (AERIUS-calculator).

Ten aanzien van het Gelders Natuurnetwerk is natuurbegraven binnen het plangebied onder voorwaarden mogelijk. Wel dient natuurcompensatie plaats te vinden, dit dient vastgelegd te worden in een natuurversterkingsplan.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

BIJ12 (2017d). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 7 juni 202 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Landgoed Jagershuis e.o., periode 2016-2021. NDFF. Geraadpleegd op 7 juni 202 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 7 juni 202 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 7 juni 202 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerk-groenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

Provinciale bronnen

Provincie Gelderland (2023, januari). Planoviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (januari 2023). Geraadpleegd op 7 juni 202 van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 7 juni 202 van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 7 juni 202 van <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>.

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knofflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfthoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggemus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmis, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpessuspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijfjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	--

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparemoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimperlblauwtje, duinparemoervlinder, gentiaanblauwtje, grote paremoervlinder, grote vos, grote vuurvinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavvlinder, pimperlblauwtje, sleedoornpage, spiegelddikopje, veenbesblauwtje, veenbosparemoervlinder, veenhooibeestje, veldparemoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert

Artikel 3.10. Andere soorten	
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpruud, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits haviks-kruud, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.

Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde

voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

